

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

VO RAPPORT VAN BEVINDINGEN OV 2013

Cals College Nieuwegein VWO

Plaats : Nieuwegein
BRIN nummer : 00VY|C1
BRIN nummer : 00VY|00|VWO
Onderzoeksnummer : 151137
Datum onderzoek :
Datum vaststelling : 11 december 2013

INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 12 en 13 februari 2013 een onderzoek uitgevoerd op de afdeling vwo van het Cals College naar de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. Het doel van dit onderzoek is om een beeld te vormen van de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling op een aantal kernindicatoren. Daarmee geldt dit onderzoek als het bezoek dat de inspectie op alle scholen voor voortgezet onderwijs ten minste eens in de vier jaar aflegt.

Daarnaast heeft dit onderzoek tot doel informatie te verzamelen over kwaliteitsaspecten waarover de inspectie rapporteert in het onderwijsverslag 2012-2013. Deze aspecten hebben naast de kernindicatoren betrekking op de onderwerpen waarover afspraken zijn gemaakt in het bestuursakkoord (omgaan met verschillen, opbrengstgericht werken en leraarschap) en op de wijze waarop schoolleiding en bestuur sturing geven aan behoud en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

De bevindingen uit dit onderzoek worden gebruikt om te bezien of het bestaande basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Toezichthistorie

Het Cals College realiseerde in de afgelopen jaren op de vwo-afdeling als voldoende beoordeelde opbrengsten en ook anderszins zijn er geen signalen die wijzen op tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs.

Onderzoeksopzet

De inspectie heeft de kernindicatoren onderzocht op de aspecten: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg, leraarschap en bestuurlijke kwaliteitszorg. Daarnaast zijn enkele aspecten van de wet- en regelgeving onderzocht.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd.

- Schoolbezoek, waarbij in een aantal lessen de onderwijspraktijk is geobserveerd. Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met het management en het bestuur.
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen, docenten en de zorgfunctionaris.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en bestuur.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader voortgezet onderwijs 2013.

In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het vigerende toezichtarrangement weer.

BEVINDINGEN

Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Leeropbrengsten De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1.	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.5.	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vwo.			•		
1.3.5.	De leerlingen van de opleiding vwo behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.4.5.	Bij de opleiding vwo zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.5.	De school kent een op ondersteuning en begeleiding gerichte cultuur.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.		1	2	3	4
7.1.	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2.	De leerlingen krijgen een begrijpelijke uitleg.			•	

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.		1	2	3	4
7.3.	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen.		1	2	3	4
8.1.	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.		•		
8.2.	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	
8.3.	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.			•	
8.4.	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning) (De school bestrijdt effectief achterstanden.)		1	2	3	4
9.1.	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2.	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.3.	De school heeft doelen gesteld die erop gericht zijn om achterstanden te bestrijden.			•	
9.4.	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces.		1	2	3	4
13.1.	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2.	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3.	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

Nalevingsindicatoren 2013		Onvoldoende	Voldoende
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).		•

Nalevingsindicatoren 2013		Onvoldoende	Voldoende
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).		•
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en deze documenten bevatten de verplichte onderdelen (Eindexamenbesluit art. 31).		•

Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs op de afdeling vwo is op de onderzochte onderdelen grotendeels van voldoende niveau. De basiskwaliteit van het onderwijsproces is op orde en de school richt zich nu op het ontwikkelen van een zodanig uitdagende leeromgeving dat nog meer leerlingen goede resultaten behalen en zich breed kunnen ontwikkelen.

Opbrengsten

De opbrengsten zijn, zoals beoordeeld over de afgelopen drie schooljaren, voldoende beoordeeld voor alle indicatoren. De gemiddelde centraal examencijfers en het bovenbouwrendement zijn voldoende vergeleken met het landelijk beeld van vergelijkbare scholen. De verschillen tussen de gemiddelde schoolexamen- en centraal examencijfers vallen binnen de gehanteerde norm. Alleen het onderbouwrendement vertoont een wisselend beeld maar is op basis van het 3-jaarsgemiddelde als voldoende beoordeeld. Men is in gesprek met het primair onderwijs en intern analyseert men de kwaliteit van het determinatieproces mede aan de hand van het gebruik van genormeerde toetsen in de onderbouw.

De ontwikkeling richt zich op het verder verbeteren van het onderbouwrendement om zo stabiel voldoende opbrengsten te bewerkstelligen. Inmiddels is duidelijk dat op de opbrengstenkaart 2013 het onderbouwrendement weer als voldoende zal worden beoordeeld.

Het onderwijsproces

De geobserveerde lessen geven het beeld van een onderwijsproces waarvan de basiskwaliteit goed op orde is. Leraren en leerlingen werken in een ontspannen sfeer actief samen. De structuur en het doel van de activiteiten zijn helder en er wordt resultaatgericht gewerkt.

Om stelseluitspraken te kunnen doen over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs is in dit onderzoek gekeken naar de kwaliteit van de basisvaardigheden van leraren alsook naar de meer zogenaamde complexe vaardigheden van leraren. Bij het laatste gaat het om de vraag of leraren in hun didactisch handelen rekening weten te houden met verschillen tussen leerlingen en of zij bij de inrichting van hun lessen werken volgens de principes van opbrengstgericht werken. Op de afdeling vwo van het Cals College beheersen de leraren de basisvaardigheden in hoge mate. De meer complexe vaardigheden beheersen de leraren in wisselende mate. Men is nog volop bezig met de implementatie van de onderwijskundig voorgestane manier van werken. Daarin staat het bieden van een meer resultaatgerichte uitdaging van leerlingen (de werkwijze wordt als "stretching" benoemd) centraal. Het concept "stretching" is gericht op het uitdagen van leerlingen om tot een maximale leerprestatie te komen en richt zich daarbij ook op onder- en bovenpresteerders. Hierbij dient te worden aangetekend, dat men zich ervan bewust is een verantwoordelijkheid te hebben voor het voorzien in de meer individuele leerbehoeften van leerlingen. Men voorziet daar vooralsnog hoofdzakelijk in door voorzieningen naast de reguliere lessen en in aanvullende leerwegen (TTO, technasium, modules open universiteit etc.). In de lessen zelf ziet men met name in de bovenbouw merendeels nog een klassikaal homogene aanpak, waarbij wel in de instructie over het algemeen ook afgestemd wordt op de meer individuele leerbehoeften van leerlingen.

De zorg- en begeleidingsstructuur van de school is beschreven in het zorgplan. Vanuit het samenwerkingsverband zijn in het kader van passend onderwijs afspraken gemaakt over basiszorg. Binnen die afspraken kan de school het passend onderwijs verder vormgeven met behoud van de eigenheid en de cultuur van de school. De begeleiding van leerlingen met specifieke zorgbehoeften worden ondersteund door een speciale leerlingbegeleider. Voor de reguliere leerlingenzorg is de mentor het eerste aanspreekpunt; de afdelingsleiders zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de onder hen ressorterende mentorgroepen. Voor extra begeleiding is specialistische hulp beschikbaar. Het Cals College schenkt ook aandacht aan de bestrijding van "pesten".

De kwaliteitszorg en sturing op leraarschap

Voor het onderwijsverslag is gekeken naar de wijze waarop schoolleiding en bestuur sturen op de kwaliteit van het onderwijs en van de leraren. Dit komt allereerst naar voren uit de beoordeling van de kwaliteitszorg op de afdeling vwo van het Cals College. Het Cals College beschikt over een integraal cyclisch kwaliteitszorgsysteem dat goed geïnstrumenteerd is. Men werkt met beleids- en

jaarplannen. Een deel van de beleidsplannen heeft het karakter van een projectplan daar waar men nieuwe ontwikkelingen faciliteert. Docenten ervaren veel vrijheid bij het vormgeven van het onderwijs en het ontplooiën van initiatieven, mits het binnen de gestelde beleidskaders past. Deze plannen worden weliswaar vanuit het docententeam ontwikkeld maar passen wel binnen het strategisch kader en de vastgelegde ambities voor het onderwijs. Hierbij sluit men aan bij de doelen van het bestuursakkoord en heeft daar eigen concrete streefcijfers aan gekoppeld. Punt van ontwikkeling is dat men bij de gerichtheid op de toekomstige doelen voldoende aandacht moet houden voor de borging van geïmplementeerd beleid.

In het onderzoek is verder gekeken in hoeverre de schoolleiding de voorwaarden creëert waaronder de leraren optimaal hun werk kunnen doen en zich kunnen ontwikkelen (professionele ruimte), en in hoeverre de leraren die ruimte ook benutten. Daarbij valt het volgende op: door middel van het personeelsbeleid en via de implementatie van onderwijskundige beleidsplannen, ontwikkelen docenten competenties naar de meer complexe didactische vaardigheden. Het Cals College heeft een professionele werkcultuur ontwikkeld waarbinnen gemotiveerde teams vorm geven aan de ontwikkeling van noodzakelijke competenties.

De inspectie heeft tenslotte gekeken naar de aansturing en borging van de kwaliteit van het onderwijs op bestuursniveau.

Zij heeft haar bevindingen mondeling teruggelinkt tijdens het onderzoek. Deze bevindingen gebruikt de inspectie om op stelselniveau uitspraken te doen over de bijdrage van de besturen van de instellingen aan de kwaliteitsverbetering en -borging.

Daaruit komt het volgende beeld naar voren: ook het bestuurlijk proces is helder gestructureerd en geïnstrumenteerd. Zowel tussen management en bestuurder, als tussen bestuurder en raad van toezicht bestaan afspraken over de gesprekkencyclus, de managementrapportages en de evaluatie van beleidsdoelen zoals vastgelegd in ambitieplan, bestuursakkoord en managementletters. Verantwoording legt men af via het jaarverslag.

Wet- en regelgeving

De schoolgids, het Examenreglement en het PTA zijn naar de inspectie gestuurd en bevatten de verplichte onderdelen.

De termijn van het ambitieplan dat de functie van schoolplan vervult, loopt af. Met het bestuur is afgesproken dat het nieuwe schoolplan binnen drie maanden wordt vastgesteld, en inhoudelijk gecontroleerd wordt op het voldoen aan de eisen van artikel 24 WVO en 24C WVO en vervolgens aan de inspectie gezonden.

Inmiddels heeft de inspectie het schoolplan 2013-2017 ontvangen.

TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de afdeling vwo van het Cals College op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden geen tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften, die vanwege het programmatisch handhaven standaard zijn gecontroleerd.

Het geldende schoolplan is niet door het bevoegd gezag naar de inspectie gestuurd. De inspectie heeft de tekortkoming met het bestuur besproken en het bestuur is het eens met de vastgestelde tekortkoming. De inspectie heeft het bestuur opdracht gegeven de wet alsnog na te leven.

Deze tekortkoming is nu opgeheven omdat de inspectie inmiddels het schoolplan 2013-2017 heeft ontvangen.